

September 2021

Krångliga tillståndsprocesser

Den industriella utvecklingen i Sverige påverkas och drivs till stora delar av det klimatrelaterade omställningsarbetet som pågår inom hela näringslivet med stöd av politik, forskning och entreprenörskap. Det kommer att krävas stora insatser från näringslivets sida om Sverige ska kunna nå sina miljömål. Det innebär att många befintliga industriverksamheter kommer att behöva söka nya miljötillstånd. Elektrifiering av transportsektorn, smartare industriella produktionsprocesser, produktion med fossilfria metoder och produkter med återvinningsmöjligheter, är exempel på verksamheter med den utvecklingen.

Att identifiera och ta bort hinder för denna utveckling, som innebär en resa mot ett klimatvänligt, konkurrenskraftigt och hållbart sätt att producera varor och tjänster på, borde vara en självklar och prioriterad fråga för var och en.

Miljö- och klimatpolitikens framgång är en förutsättning för att industrin ska ha en hållbar konkurrenskraftig framtid. Den framgången är beroende av industrins förmåga till omställning.

Vi har många exempel på tillståndsprocesser som upplevs som oförutsägbara och utdragna i tiden. Investeringarna blir osäkra och vi riskerar att de söker andra etableringar utanför vårt land. Idag pågår en intensiv diskussion om möjligheten att minska ledtiderna för att få ett miljötillstånd. Det handlar exempelvis om tillstånd för vindkraftverk, gruvor med metaller som är nödvändiga för batteritillverkning samt utsläppsfria produktionsmetoder för ståltillverkning.

Svenska Industri kommuner uppfattning är att det är viktigt att reformera systemet med hur miljötillstånden fungerar.

De mest centrala myndigheterna i tillståndsprocessen är länsstyrelserna och Naturvårdsverket. Inte sällan anförs brist på resurser när dessa myndigheter inte kan handlägga tillståndsfrågor inom önskad tidsram. Därför är det viktigt att statsmakterna bedömer resursbehovet hos dem mot antalet

miljötillståndsfrågor och deras komplexitet. Det är orimligt att personalbrist hos en myndighet kan medföra att viktiga investeringar omintetgörs.

I en tillståndsprocess finns det oftast ett stort antal frågor som måste bedömas av myndigheterna. Det finns då på myndigheterna handläggare som är specialiserade på olika frågor; allt från förekomsten av en viss sorts skyddsvärd groda, buller och till påverkan på luft- och vattenkvalitet. Dessa handläggare ska naturligtvis hävda sitt ansvarsområde i myndighetens beredning. Men processen får inte stanna upp av att enskilda tjänstemän kan driva frågor inom sitt område utan att området bedöms i förhållande till den samlade effekten av investeringens miljöeffekter.

Det är också viktigt att det finns instrument för att kunna sammanväga olika fackmyndigheters ställningstaganden. Detta måste också ske utan att ärendena hamnar i orimlig långbänk, som allvarligt kan störa vår konkurrenskraft.

Det är orimligt att ha en modell där den sökande efter att ha sänt sin ansökan till mark- och miljödomstolen får höra att någon myndighet efter, ibland lång tid, ansett att ansökan har brister och att den måste kompletteras. Även våra kommunala myndigheter behöver se över sina roller i förhållande till kommunens intressenter. I tillståndsfrågorna behövs det mer av kundservice och mindre av inspektion för att omställningen ska uppnås.

Regeringen bör överväga ett förslag att processen med miljötillstånd inte får ta mer än en viss tid.

Regeringen bör också medverka till att regelverken bättre speglar dagens och morgondagens konkurrenssituation. Den gröna omställningen och förhoppningarna om en svensk omstart efter pandemin får inte försvåras av regelverk och processer som undergräver viljan hos industriföretagen att förverkliga sina många idéer och investeringar.

Industriprojekt som leder till minskad klimat- och miljöpåverkan påskyndar näringslivets omställning mot ett hållbart företagande. Regelverken som styr tillståndsprocesserna måste stödja en sådan utveckling och inte försvåra den.

Svenska industrikommuner, arbetsutskottet, mars 2021

Catharina Fredriksson, kommunstyrelsens ordförande, Oxelösund

Jan Bohman, kommunstyrelsens ordförande, Borlänge

Andreas Erlandsson, kommunstyrelsens ordförande, Oskarshamn

Carina Sammeli, kommunstyrelsens ordförande, Luleå

Anton Sjödel, kommunalråd, Gislaved